

ZÁHORSKÁ KRONIKA

Archiv pohádek, pověstí, obyčejů, starožitností
na Záhoří a Pobečví.

Časopis lidopisný. Vychází měsíčně v Týně u Lipníka.

Číslo za 4 halíře. — Poštou v Rakousko-Uhersku celoročně 1 kor.

ROČNÍK III.

Listopad 1906.

ČÍSLO 2.

Páni z Pernštejna.

Hrad Helštýn má tři nádvoří před panským obydlím. Stavba pochází z různých dob. Nejstarší zámek stál na místě panského stavení, postavený koncem XIII. století od loupeživého rytíře na území pánů z Drahotuch, dle dějin Dudíkových. Měl různé majitele. Král Matyáš v XV. století obléhal marně hrad, který měl před palácem jen jeden dvůr. Pan Vilém z Pernštejna asi r. 1510 hrad zvelebil, přistavěl ještě dva dvory a před prvním tak zvanou širokou zeď, z níž je překrásný pohled na Pobečví k Přerovu, až k Tovačovu z jedné a na Záhoří z jiné strany.

Nad druhou branou hradu spatřiti lze erb pánů z Pernštýna, o jejichž rodu píše Paprocký v „Zrcadle markrabství Moravského z roku 1593. na listě 28.: „Veliká vzácnost a stáří rodu tohoto vysvitá z mnohých dávných spisů a erb tento nadán pánům z Pernštýna ještě za válečných králů moravských čili markomanských. V Kronice Polské tato zmínka se činí: Muž jménem Věňava bydlel v krajině moravské mezi velikými horami (na Svratce) a živil se pálením uhlí chalupu měl ze dřeva na vysoké hoře a choval v ní chleba a jiné potřeby. Za jeho nepřítomnosti naučil se tam choditi zubr a požíral mu chleba a jinou živnost. Když to Věňava spozoroval, hleděl se zubra zbyti. Jednoho dne opravovaje si něco před chalupou, uslyšel, že tam ze zadu zubr vešel. Přiloudil se ke škůdci ze zadu a chytil za rohy. Pak mu prostrčil chřípím houžvu a vedl ho skroceného tři míle do Brna (přes Tišnov), kdež na ten čas král byl s dvorem svým a odevzdal mu ho darem. Král podivil se síle jeho a tázal se, čeho by žádal. Věňava odpověděl: „Toliko svobodu na těch horách, abych mohl bez překážky uhlí páliť.“

Podivil se král skrovností jeho a celou krajinu mezi těmi horami jemu na věčnost daroval. Věňava vděčně dar přijal a k prokázání mužnosti své drže levou rukou zubra, pravou pak dobyl tesačku, upevněnou na boku, a jednou ranou jemu hlavu utal. Patře na jeho sílu, dal mu král za erb: hlavu zubří červenou na zlatém poli s houžví v chrápcích na věčné časy a poručil jemu i potomkům jej nositi

Starodávná pověst mezi lidmi té krajiny (na Tišnovsku) potvrzuje vše toto a vypravuje, že ten Věňava měl syna Pršťana. Jsa sám starý v letech na místě své chalupy vystavěl synu svému dřevěný dvůr a nazval ho jménem syna svého Pršťanem. Okolní kraj osadil mnohými vesnicemi a městečky i rozmnožil v kraji tom veliké roje včel.

Když syn jeho dorostl a síly nabyl, dal jej ke dvoru královskému, sám pak k hospodářství dohlížel. Uplynuly věky a když jeden z vnuků Pršťanových měl v tom dvoře mnoho vosku, neštěstím dvůr do základů vyhořel. Ten pak jsa bohat na tom místě nákladný dvůr kamenný z bílého mramoru, širokou zdí obehnaný, vystavěl, který po dnes stojí, že se mu každý po dnes diví.

Na zámku Prštýně viděl jsem zasazený kámen ve zdi delší půl třetí sáhy a na něm vytesanou zubří hlavu a nápis s letopočtem: 490: Vratislav z Pršteyna atd. Více jsem poznati nemohl. Dle toho založil ten Vratislav jistotně ten zámek před 1102 lety (psal r. 1593.). Ten kámen jest nad brámkou dávno zazděnou. Jeden potomek Pršťana, jménem Dobeslav, když Měčislav první křesťanské kníže v Polsku zvolil sobě za manželku dceru knížete českého Boleslava I. Dombrovku (Doubravku), byl s ní do Polska vyslán r. 962. Ten si oblíbil tu krajinu a zůstal při kněžně a usadil se v Polsku.

Potomek jeho jménem Bosuta byl r. 1027. arcibiskupem hvězdenským a zemřel r. 1037. Z rodu toho byli ve XII. století biskupové Vlačavští a ve XIII. století Poznaňští.

Tito všichni z Moravy do Polska se dostali, jiní na Moravě v dolním a horním Slezsku statky si koupili.

Ten pak, který okolo Všechnavy statky měl, zůstal v Polště, spříznil se s Poláky a vystavěl si zámek Goluchov, od něhož se psátí počal Goluchovský. Roku 1373. byl Předislav hejtman velkého Polska.

Na Moravě, kdež má rod svůj počátek, zbohatnul v XV. století velmi a vládnul mnohými městy a vesnicemi. Samých rychtářů bylo 7 kop. Zámků a tvrzí 20. Takových hradů jako Pernštýn mnohem více.

Ti všichni mívají pohřby v Dubravníku, půl míle od téhož hradu v klášteře, který před lety spadl. Pan Jan z Pernšteyna kostel a klášter obnovil 1540—48 a psal se na Helffenšteyně.“

Roku 1520. zemřel pan Vilém z Pernšteyna v pondělí po provedení neděli na Helfštýně, jsa nejvyšším hofmistrem království českého a pochován jest v Dubrovnickém kostele. Obtočil město Lipník hradbami a zděným příkopem. V městě tomto často dlel a měl sídlo své v domě rodu Petřvalských, ale nejraději prodlíval na Helštýně. Byl nejbohatším mužem své doby po celém království. Zanechal nesmírné jmění třem synům: Vratislavovi, Jaroslavovi a Vojtěchovi.

Vratislav ve službě země a králů, jsa živ nádherně, všecek statek utratil. Patřilo jemu panství Vel. Meziříčí, Třebíč, Hrušovany a Židlochovice a byl spřízněn s Rosenberky a Fürstenberky; zemřel r. 1581.

Jaroslav také statky své utratil pro přepych svůj, chtěje se rovnati králi, kromě předlužených Pardubic. Když pak je držeti nemohl, koupil je císař Maxmilian a dluhy zaplatil. Zemřel bezdětek.

Vojtěch, třetí syn, dobře hospodařil a vládnul panstvím: Prostějov, Plumlov, Peršteyn, Lytomyšl, Landskroun a Landsberk. Zemřel r. 1561. Jeho potomci podělili se o statky otecké a rovněž schudli, že jejich kdysi přebohatému rodu nezůstalo nic. Prapotomek jejich, z linie Vojtěchovy, odložil i titul a žil v Hranicích jako měšťan pod jménem Pernšteiner.

Karel Pernšteiner, měšťan v Hranicích, vzal si za manželku Annu, dceru Josefa Sukupa, měšťana Hranického, rozenou 14. března 1729, sestru Ignáce Sukupa, zakladatele nadace Hranické pro studující a děkana v Brně.

V Hranicích žilo mnoho drobné šlechty moravské, která buď podržela inkolát, neb splynula s měšťany. Mezi nimi připomíná Paprocký i pány Lipenské na listu 376, řka: „I jiní rodové v tomto slavném markrabství Moravském se nacházejí, o kterých se nemohu doptati vývodu rodů jejich, ani jakých erbů užívají. Nemohu proto o nich dostatečně psátí; nic méně, o kterých vím, že jsou, tuto je připomínám: Vlachové z Ořehoviček, z Borotína, rod Polkovských, na Lovnici, Ederů t. j. Ederuov, Loreckých, Cendlerů, Borůvských, Kosteláků, Graničářů, Mndráků, kteří se Střeleckými píší, Jordánové se píší z Kausenburka, páni Skučovští, „páni Lipenští“, Vídenští, Kamenohorští, Joštové z Maloměric, Šaratičtí a Hejlové z Šenberku.

I jiní mnozí rodové v tomto Markrabství se nacházejí, avšak pro nepovědomost pomínouti je musím.“

Zlá mlynářka.

Na bohatém mlýně ovdověla mlynářka, měla jedinou dceru Maruši schopnou na vydaj. Tato by se už ráda vdala, ale matka bránila, protože se sama chtěla na mlýn vdávat. Poručila jednou pacholkovi, aby až pojedje s Maruší do lesa na dříví, ju tam zabil. Pacholek se krátce na to vybral do lesa a tam ji chtěl sekerou zabit. Maruše ho úpěnlivě prosila, aby ju nechal při živobyті, že se jakživa domu hlásit nebude a půjde pryč do světa. Tak on ju nechal na živu, jen ruky ji uřezal a zabitému psovi jazyk, aby to mlynářce ukázal, co by mu slíbenou odměnu dala. Maruše šla pak lesem daleko, živila se borůvkami a ostružinami, až došla k jeskyni, ve které se usadila. Bylo to nedaleko velkého města, v němž král bydlel. Ten rád honil zvěř. Jednou přihodilo se mu v těchto místech honit, a pronásledoval sám jediný laňku až k jeskyni, do které vběhla, aby se tam zachránila. Král vešel do jeskyně a nemálo se podivil, když tam spatřil spanilou dívku, která se v rozpacích před ním dala do pláče. Když uslyšel trpký osud její, vzal ji sebou do svého

hradu a za krátko ji učinil svojí manželkou, třeba bezrukou. Pro její něžnou dobrotu miloval ji nade všecko své bohatstvo. Než na světě není štěstí trvalé nikde, ani na hradě královském. Vypukla válka a král musel opustit svojí zarmoucenou manželku v požehnaném stavu. Poručil služebnictvu, aby ju pečlivě ošetřovali a u ní dnem i nocí bděli, než se vrátí. Brzo po odjezdu krále povila mu dva chlapečky, jednomu dali jméno Slůnečko a druhému Měsíček. Pak napsal správce hradu královského list radostné zprávy a poslal ho jízdým poslem za králem. Posel s listem uháněl daleko a večerem dospěl k osamělému mlýnu. Dále nemohl, byl unaven i kůň potřeboval odpočinku.

Zde hospodařila zlá matka paní královny Maruše. Přijala posla na nocleh a po večeri, když vše zvěděla, uspala posla, psaní mu odňala a seznala, co za štěstí potkalo její dceru. Leč místo radosti, zmocnila se jí závist, napsala hanlivý list, že královna dala život netvorům, aby jí král kázal zahubit, načež psaní vložila poslovi do vaku. Ten ničeho netuše, doručil králi list. Zarmoutil se nad tím král a napsal list, aby novorozeňátka živili, až on se navrátí.

Posel na zpáteční cestě nocoval zase ve mlýně. Když usnul, list mu mlynářka odejmula, druhý napsala, aby paní Maruši i s dětmi na hranici spálili. Rozkaz poplašil zámek královský a nikdo se k tomu nechtěl znáti, aby tak dobrotivé paní na život sáhl. Když se to královna dověděla, poručila uvázati na sebe obě děti a opustila sídlo královské. Pospíchala lesem, až došla k potoku. Když bředla přes vodu, spadl jí Slůnečko do vody. Shýbla se pro něho, že si levé rameno omočila a v tom okamžiku měla celou ruku. Dítě vytáhla z vody spěšně, ale v tom padl jí Měsíček do vody. Sotva se pravým ramenem vody dotkla, měla druhou ruku celou. Vylovila druhé dítě z vody a radostně spěchala dál, neb si chtěla pro děti zapracovat živobyť na službě a je vychovat. Službu si našla a obývala malou chalupu.

Král vrátil se z vojny a ulekl se nemálo, když královnu doma nezastihl. Ptal se po ní a ku svému zármutku slyšel, jak byl podvedený. Nic ho netěšilo doma a vybral se hledat královnu milou. Jezdil dlouho světem, bloudil horama, až unaven dospěl chalupy, kde paní Maruše bydlela. Když žádal o nocleh, ona ho hned poznala a nocleh přívětivě upravila. Král umdlený usnul, sluha u dveří hlídal pána svého a paní Maruše šla u postílký svých dětí, které s ní bděli. Tu se stalo, že král ve spánku ruku z lože spustil. Paní Maruše, když to spatřila, pravila staršímu chlapci: „Pospěš Slůnečko, obtul tatíčkoví svému ruku a polož na lože!“ Chlapeček tak spěšně učinil. Po chvíli svezla se druhá ruka králi na zem. Tu zase královna: „Pospěš Měsíčku, obtul ruku tatíčkoví a polož na lože!“ Druhý chlapeček hbitě tak učinil. To vše slyšel za dveřmi služebník. Hned vkročil do jizby, probudil krále a volal do stáje ke koním. Tam mu vyprávěl, co slyšel. Král se vrátil, ulehl na lože a zdánlivě usnul. Po chvíli spustil ruku na zem a slyší známý hlas své milé manželky: „Slůnečko a Měsíčku, obtulte tatíčkoví ruku a položte na lože!“ Děťátka potichu líbali ruku a kladli na lože. Tu pojal je král do náručí a celoval svoje děti. Paní Maruše též přistoupila a se slzami v oku vyložila své příhody.

Ráno vezl král své děti a královnu do svého království a hned nechal předvolat posla. Ten se nemálo ulekl a doznal, že nocoval tam a zpět ve mlýně o samotě. To poznala královna, že to nastrojila její zlá matka. Král spravedlivým huňvem zahořel. Poslal vojsko, které mlynářku utratilo a mlýn prodal. Královna rozdala peníze stržené chudobě, aby se modlila za její trvalé štěstí.

Jak jedna kráva v Kladníkách dojila.

Za dávné doby stalo se v Kladníkách výměnkařce, vdově, že jí kráva málo dojila po teleti. Přišel řezník, tele prodávala, ale řezník prodával málo. Ona mu pravila: „Dám vám tele lacino, když mně poradíte, jak bych hodně dojila.“ Řezník slíbil, že jí pomůže. Vyšel ven, chytl muchu, zavřel do papíru a šel s vdovou do chléva. Tam zastrčil muchu v papíře za trám řka: „Věil stařenko budete dobře dojit!“ Odešel pak s teletem. Po čase přišel řezník zase do Kladník; sotva jej výměnkařka poznala, vyběhla na náves a velice mu děkovala, že jí dobře poradil, neb mnoho dojila, řkouc: „Až budu mít z krávy tele, dám vám ho zdarma.“

Řezník se ulekl, že pověřivost ženy podporoval a jí na duši ublížil. Neměl pokoje až jednou došel schválně do Kladník, podívat se, co by v tom papíře bylo, neb mu žena řekla, že je to živé a hýbe se to. Vešel s ní do chléva a když to chtěl s čaganem shodit s trámu, výměnkařka bránila a plakala, že jí bere užitek.

Přiskočil a shodil to přece na zem. Z papíru to vyskočilo, bylo to jak veliká žába a on to hleděl čaganem zahubit, ale velice se to bránilo. Tu mu v nejhorším pes jeho pomohl a to roztrhal. Stařence pak řekl, že se dopustil hříchu podporováním pověřivosti, a že jí jen muchu do papíru zamotanou za ten trám vložil, jakoby žertem. To prý její pověra dovolala raracha z pekla, aby je oba zahubil na duši.

Jak pan revírník Matějíček zbohatl.

Za dávných časů bylo peněz málo, za to platily mnoho. Groš byl vzácný. Tehdá chodili chudí lidé na práci do Lipníka, říkalo se tomu, že jde „pilře podpírat“. Dělníci stáli u kašny neb u některého pilře podomí, až je někdo najal do práce. Jednou se vypravili z Pavlovic tři muži: podpírat pilře v Lipníku. Když přišli do Škařince, kde stáli tři věkovití duby, spatřili uhlí doutnat uprostřed. Bylo ještě šero, avšak nasnídavše se doma, rychle nacpali fajky a uhlím si zapálili. Když došli k Hlinsku, stál na kraji lesa „mládenec“, t. j. lesní příručí z Lipníka a žádal je, aby mu zakřesali do fajky. Litovali, že mu posloužit nemohou, ale pravili, že ve Škařinci pod třemi duby byl složený oheň a uhlí je tam dosti. Mládenec přišel k ohnisku, a zapaliv dýmku usedl, aby si od dlouhé pochůzky odpočinul, únavou přišla na něho dřímota, dýmka

mu vypadla z úst a tak usnul. — Procitnul, když slunce vysoko stálo. Vskočil rychle, nacpal dýmku a přijda k ohnisku, hledal uhlík. Užasl. Uhlí ani popele tam nebylo, ale samé lesklé zlato. Našel poklad. Sebral vše a odnesl domu.

Po letech přijeli ti samí muži s povozy pro dříví do Paršovska. V horách volali po lesnicku: „Hú, hú!“ až se jim ohlásil sám p. myslivec. Když se uvítali, poznal ty tři muže, co šli do Lipníka podpírat pilíře. Obdaroval je, počastoval a dříví za ně zaplatil sám. Vždyť ho poslali pro uhlík do Škařince, kde našel poklad.

Škařinec je krásné pole v lány rozdělené mezi lesy „Libuší“ a „Páleninou“. Od Páleniny přes Škařinec, kde byl dříve les, táhnou se podél dědiny Prosínek mohyly pravěké až do Libuše, kde jsou pod nimi pochování slavní lidé ze zašlé hradní osady „Obránska“ nedalekého. Nyní jde uprostřed nová silnice od Týna a Lhoty a na třetí tabuli zadního pole ve Škařinci posud se rýsuje obrovská mohyla, pod níž je asi pochován pohádkový král z Obránska.

Nyní je Obránsko polem. Pověst o tom zašlém městě pravěkém žije posud v Kladnících a při procházení po podzimním hlubokém orání po deštích, našel jsem asi sedmdesát celých a úlomků kamenných obuchů a seker z mladší doby kamené, které jsou uloženy ve vlasteneckém muzeu v Olomouci.

O vodníkovi.

Jakub Kopal z Kladník za doby služby vojenské ležel jednou v Dřevohosticích. Dostal přes čas, aby navštívil rodiče. Matka ho pohostila doma a na odchodnou mu dala v šátku buchtu, aby se měl čím těšit. Bylo už hodně na noc a kolem 11. hodiny došel za Hradčany, kde se potok třikrát po lávce přecházel, dělal tu okliky. Přišel k první lávce a tam stál pěkný kůň, jehož řečtání zdaleka už bylo slyšet. Byl osedlaný a jakoby čekal na jezdce. Ale Jakub skokem byl na druhé straně potoka. Přijda k druhé lávce, vidí před ní na příč zase téhož koně, to ho už znepokojilo a šťastně doběhl třetí lávky, ale běda, tam u samé lávky stál opět ten kůň. Zděsil se. Položil buchtu na zem, vši silou přeskočil potok a pádil k Dřevohosticím. Za sebou slyšel smích vodníka a slova: „Dal ti čert nos!“ Druhého dne časně z rána šla tato sestra jeho do Dřevohostic, našla u třetí lávky buchtu a donesla Jakubovi.

Vyprávěl jí a kamarádovi, co se mu v noci přihodilo. Ten mu sdělil, že chce-li vodníka spatřit, aby šel s ním na besedu k obuvníkovi Janotovi v Dřevohosticích. Tam on posedí v jizbě a prochází se po zahradě. Za několik dnů navštívili obuvníka Janotu, poseděli, pohovořili až se dvře do dílny otevřeli. Vešel pán, usadil se na lávce bez řeči. V té učeň hledal kopita pod lávkou drže světlo v ruce a oba vojáci spozorovali, že ten pán má konská kopita a nemálo se podivili. Pán vstal a odcházejce řekl: „Nic se mi nedivte!“

Za nějakou dobu přišel ten vodník jako pán oděný k řezníkovi Skopalovi pro kousek masa. Řezník se jej tázal, z kterého chce a ten

mu prstem ukázal a řezník mu v té prst uťal. Vodník bolestně zasténal řka: „Mojím rukám neujdeš!“ Řezníka napadl strach pro ten zlý skutek a tázal se moudrého člověka o radu, co by měl dělat, aby se na něm vodník nepomstil.

Ten mu řekl: „Po deváté večerní hodině buďte vždy doma!“ Řezník se dlouho dle té rady spravoval. Po čase byl Skopal pozván k sousedu porazit „Hodulu“, statnou to jalovici. Sešlo se více známých, zabavili se pozdě do noci a okolo jedenácté šel řezník domů. Ráno našli lidé Skopala uprostřed náměstí ležeti obličejem v kaluži vody utopeného. Tak se mu vymstil za uťatý prst . . .

Před osmdesáti lety, přede dnem, šel Valenta z Kladník do Bystřice po práci a večer vracuje se, viděl se pást při měsíci na oprostovských loukách krásného koně. Přijde k němu, popleskal ho po krku, vyhoupnul se na něho a chtěl se kousek svést. Kůň ale zamířil s ním k potoku. Valenta se držel hřívky, obracel ho k Oprostovicím i nožem ho tloukl a blíž potoka, když ho strach popadl i bodal nožem. Kůň se u potoka vzepjal, Valenta seskočil a viděl, jak v potoku zmizel. Valenta naň volal: „Podívej se na krk!“ Z vody se mu ozvalo: „Podívej se na nůž!“ Poohlédl na nůž a měl ho jak pilku, celé ostří bylo vylámané . . .

V Hradčanech u Horáků roznemohlo se v noci dítě. Otec poslal Frantika pro koně na pastvisko, aby mohl jet pro doktora. Koně našel po jedenácté a vracel se s nimi k dědině. Jak dohnal k mostu „Na husárku“, nechtěli se hnout a když je poháněl, přeskočili potok vedle mostu a letěli do dědiny. Frantik přijda na most, spatřil tu ležet velkého psa jak roční tele s ohnivýma očima. Byl to vodník. Jak přišel dom, nevěděl, neb byl velice přestrašen.

Poklad na Chlumu.

Nad Bílavskem je velice pěkně zachovalé hradisko z pravěku na kopci nad dědinou jménem Chlum. Jednou zdálo se sedlákovi Nečackému, že k němu v noci přišel duch řka: „Vezmi měch a pojď za mnou!“ Nečacký procitl, prohlédl jizbu, síň a dům, ale kromě ženy nikoho tam nebylo. Chasa spala venku. Druhou noc se mu to opět zdálo. Když to vyjévil ženě, řekla: „Až se ti to bude po třetí zdát, poslechni a jdi!“ Stalo se tak třetí noci a Nečacký pamětliv napomenutí ženina, vzal měch a šel za duchem, který ho vedl na Chlum. Na kopci pravil duch: „Odhoď ten kříž!“ Byl tam chrást a Nečacký lehce jej oddělal stranou a objevil se mu vchod do sklepa, kde svítili peníze zlaté, stříbrné a roztodivné. Duch mu řekl: Naber si, co unešeš, ale nikde si neodpočivej — až doma! Nečacký si nabral, co stačil a na zpáteční cestě, jak přišel ke kříži u dědiny, nemohl dále, položil měch na zem a odpočíval, nejbaje napomenutí ducha. Odpočav si, vzal měch a šel dál, ale ten se mu zdál velice lehkým. Složil ho na zem, a nemálo se podivil, že byl plný hader. Ze zlosti vysypal hadry a šel dom. Po čase potřeboval ten měch, šel na komoru a když ho tam vytrípal, padaly peníze z něho; padaly, až jich byla plná čtvrt. Litoval, že ty hadry tam vysypal u toho kříže.

Pánové na Heřtýně.

Sternbergové (ze Slivna); páni z Drahotouš (nad Podhoří), z nichž Čeněk z Dr. nejvíce vynikl; páni z Kravař kolem r. 1349; Vok ze Sovince. Za dobu krále Jiřího z Poděbrad jemu velmi oddaný Albrecht Kostka z Postupic. Pak delší dobu pánové z Pernšteina (Zubří); pánové z Ludanic, z nichž poslední Kateřina provdala se za Petra Voka z Rožmberku (z Růže); pak přešel koupí tento hrad na Hynka staršího Bruntalského z Vrba kolem 1590, pak Jiřík Br. z Vr., oba byli horlivými protestanty a založili v Lipníku školu protestantskou. Roku 1620. pro odboj ztratil své statky i tento hrad a manželce jeho Heleně bylo jen Kvasické panství ponecháno. Lipník z Hranicemi dostal odměnou za utrpení přestáté František kníže z Dietrichsteinu. Pastorem v Paršovicích a Hlinsku byl Jan Daňhel Skočovský, který napsal báseň o ohni, jenž r. 1613. zkazil město Lipník.

DROBNÉ ZPRÁVY.

Besedy nastávají, vypravují se pěkné vzpomínky. Chaso na Záhoří a na Pobečví! Zapisujte to na kousky papíru, jak to od huby běží a pošlete to Záhorské Kronice do Týna. Ona to upraví a uveřejní.

Pod Švrčovem u Černotína v jeskyni objevené nalezlo se mnoho bronzových předmětů. Švrčov byl ve středověku sídlo panské, ale v době bronců Strážné na hradské, která se v jeho dohledu od Velehradu jdoucí rozcházela na Příbor ke Krakovu; na Odry Slezskem k Baltickému, Sarmatskému, neb Skytickému či slovanskému moři, jak jej staří jmenovali a pak od Nydeka na Podhoří k Olomouci. Ve středověku tu na hradisku zbudován zámek Švrčov.

Nedaleko tvrze Hrachovce, z níž posli dvořáci a zeman v Symři, našel pan Filip Jančík z Oprostovic kamenou sekerku a bude odevzdána muzeu v Hranicích.

V Hlinsku našel pan nadučitel Ignác Zavadil krásné kopí kamené z pazourku lámané pravěkého lovce na svém poli za vesnicí, kde asi v boji s divokou šelmou zahynul.

V Loukově na fojtství chovají kamenný stůl v jizbě z roku 1254. Viděl jsem na něm vyseknuté tři rýhy. To prý tři portáši rázem sekli na desku, ale ona odolala. Tehdy vládl fojt Pavlíček. Pak přešlo fojtství na rod Olivů z Osíčka. V Loukově bývaly dvě tvrze panské, katolická a bratrská. Jedna na Pecháčkovém gruntě a druhá na obecní kovárně.

Redakce prosí o zprávy nálezu starožitností na Záhoří a Pobečví, prosí o všestrannou přízeň, aby se zachránilo od zapomenutí všecko krásné a poučné v podání i památkách starožitných.